

Kansallispuistojen ja retkeilyalueiden kävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset vaikutukset

Metsähallitus, luontopalvelut
yhteistyössä
Metsäntutkimuslaitoksen kanssa 2009

Alustava raportti
30.10.2009

Tiivistelmä

Metsähallitus on ensimmäistä kertaa selvittänyt kansallispuistojen ja valtion retkeilyalueiden sekä muutaman muun matkailullisesti merkittävän suojelualueen käyttäjien rahankäytöstä syntyvät paikallistaloudelliset tulo- ja työllisyysvaikutukset. Vaikutukset on laskettu Metsähallituksen luontopalveluiden ja Metsäntutkimuslaitoksen yhteistyössä kehittämällä menetelmällä, joka perustuu Yhdysvalloissa käytössä olevaan MGM2-malliin. Menetelmässä hyödynnetään käyntikertatietoja, kävijöiden rahankäyttötietoja sekä rahan kiertämistä paikallistaloudessa kuvaavia kertoimia. Raportissa esitetyt vaikutukset eivät kuvaa kohdealueen kokonaisarvoa, vaan kävijöiden rahankäytöstä alueelle syntyviä rahavirtoja ja niihin liittyviä työpaikkoja.

Vuoden 2008 käyntimäärillä ja uusimpien käytössä olevien kävijätutkimustietojen avulla arvioituna kansallispuistojen kävijöiden rahankäytön tulovaikutukset olivat yhteensä 70,1 miljoonaa euroa ja työllisyysvaikutukset 893 henkilötyövuotta. Valtion retkeilyalueilla vastaavat luvut olivat 16,9 milj. € ja 217 htv. Tulokset osoittavat, että valtion kansallispuistoihin ja retkeilyalueisiin sijoittamat varat saadaan takaisin moninkertaisesti paikallisena elinkeinotoimintana ja työpaikkoina.

Jatkossa paikallistaloudellisia vaikutuksia seurataan vuosittain. Tässä esitettävät laskelmat tarkentuvat tulevana vuosina, kun lisää kävijätutkimustietoa saadaan alueilta.

Sisällysluettelo

1 Johdanto	4
2 Käytetty menetelmä lyhyesti.....	5
3 Rahankäytön paikallistaloudelliset vaikutukset.....	8
4 Tulosten tulkinta ja käyttö	8
5 Tulosten luotettavuus ja virhelähteet	9
6 Usein kysytyjä kysymyksiä	10
Kirjallisuus.....	12
Liite 1. Kävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset vaikutukset kansallispuistoittain.....	13
Liite 2. Kävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset vaikutukset valtion retkeilyalueilla.....	16
Liite 3. Kävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset vaikutukset muutamilla muilla suojelualueilla	17
Liite 4. Tutkimuksessa käytettyjä käsitteitä.....	18

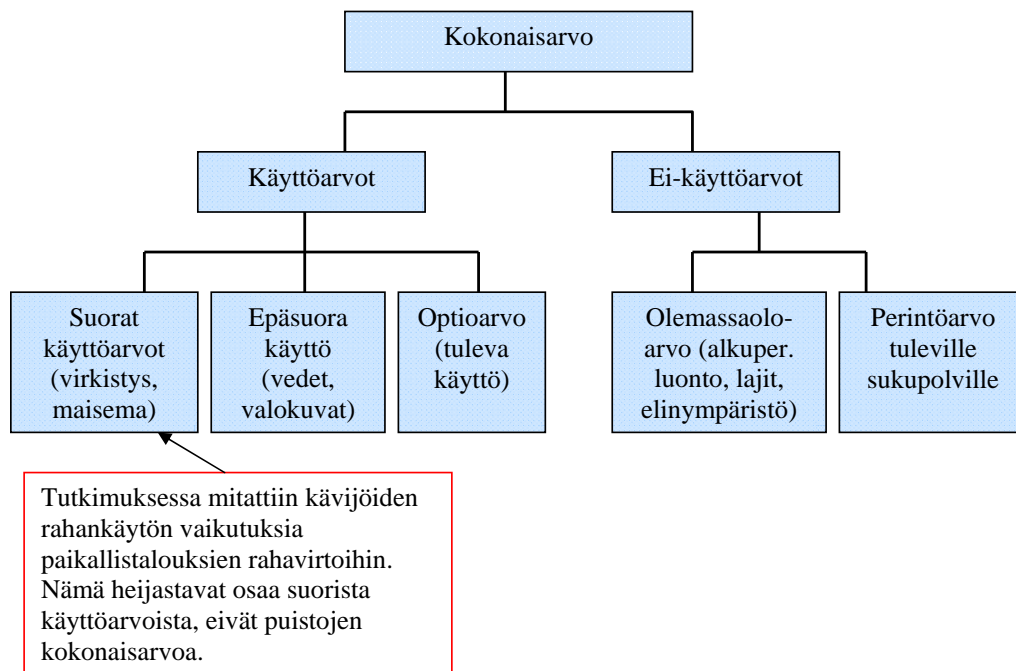
1 Johdanto

Metsähallituksen luontopalvelut hoitaa luonnonsuojelu-, erämaa-, retkeily- ja muita erityisalueita, yhteensä yli seitsemää miljoonaa hehtaaria valtion maita ja vesiä, jotka ovat merkittävä osa Suomi-kuvaa. Luontopalvelut luo toiminnallaan aktiivisesti edellytyksiä luonnon virkistyskäytölle ja matkailuelinkeinolle hallinnoimillaan alueilla. Toiminta rahoitetaan valtion talousarviosta myönnettyin varoin. Kansallispuistojen ja valtion retkeilyalueiden käyntimäärät ovat olleet kasvussa koko 2000-luvun ja vuonna 2008 näille alueille tehtiin yhteensä 2,1 miljoonaa käyntiä (Metsähallitus 2009).

Tässä raportissa esitellään ensimmäistä kertaa kaikkien Suomen kansallispuistojen (35) ja valtion retkeilyalueiden (7) sekä muutaman muun matkailullisesti merkittävän suojelualan käyttäjien rahankäytöstä syntyvät paikallistaloudelliset tulo- ja työllisyysvaikutukset. Vaikutukset on laskettu Metsähallituksen luontopalveluiden ja Metsäntutkimuslaitoksen yhteistyössä kehittämällä menetelmällä, joka perustuu alueiden käyntikertatietoihin, kävijöiden rahankäyttöön sekä rahan kiertämistä paikallistaloudessa kuvaaviin kertoimiin.

Jatkossa paikallistaloudellisia vaikutuksia seurataan vuosittain. Tässä esitettävät laskelmat ovat ensimmäisiä arvioita, jotka tarkentuvat tulevina vuosina, kun lisää kävijätutkimustietoa saadaan alueilta. Kävijätutkimusten lisäksi oleellisessa osassa vaikutusten laskennassa ovat Metsähallituksen keräämät alueittaiset käyntimäärätiedot sekä Tilastokeskuksen panos-tuotostauluista johdetut rahankäytön kertautumista alueella kuvaavat kertoimet.

Tuloksia tarkasteltaessa on huomioitava, että menetelmällä lasketut vaikutukset sisältävät ainoastaan kohteissa käyneiden kävijöiden rahankäytöstä alueelle syntyvät rahavirrat ja niihin liittyvät työpaikat. Tulokset eivät siten kuvaa kohdealueen kokonaisarvoa (kuva 1). Jos kansallispuistojen ja valtion retkeilyalueiden muutkin hyödyt (esim. luonnon monimuotoisuuden säilyminen, terveysvaikutukset, vaikutukset Suomi-kuvalle) pystyttäisiin mittaamaan samalla tavalla, olisivat vaikutukset huomattavasti tässä raportoituja suuremmat.

Kuva 1. Kansallispuiston kokonaisarvon muodostuminen

2 Käytetty menetelmä lyhyesti

Tässä raportissa esitetyt kansallispuistojen, retkeilyalueiden ja muutaman muun suojelualan virkistyskäytön vuosittaiset tulo- ja työllisyysvaikutukset on laskettu Excel-pohjaisella paikallistaloudellisten vaikutusten arviointisovelluksella, joka pohjautuu Yhdysvalloissa käytössä olevaan MGM2 (Money generation model)-menetelmään (Stynes ym. 2000, MGM2 2009). Menetelmällä voidaan arvioida kansallispuistojen ja muiden luontoalueiden kävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset vaikutukset vertailukelpoisesti.

Yksinkertaistettuna menetelmässä kerrotaan keskenään kolme tekijää:

- *Käyntimäärä*
- *Keskimääräinen rahankäyttö / käynti*
- *Panos-tuotostaulukoista johdetut paikallistaloutta kuvaavat kertoimet*

Tuloksena saadaan tulovaikutukset alueelle, joista voidaan edelleen johtaa työllisyysvaikutukset työllisyyden ja tuotoksen suhdelukujen avulla.

Menetelmän taustalla on Metsähallituksen kävijäseuranta (ks. Kajala ym. 2009).

Metsähallitus arvioi käyntimääriä alueiltaan vuosittain laskurien, käsin laskennan, vieraskirjamerkintöjen ja henkilökunnan arvioiden perusteella. Vakiomuotoisia kävijätutkimuksia tehdään kansallispuistoissa ja valtion retkeilyalueilla noin viiden vuoden välein.

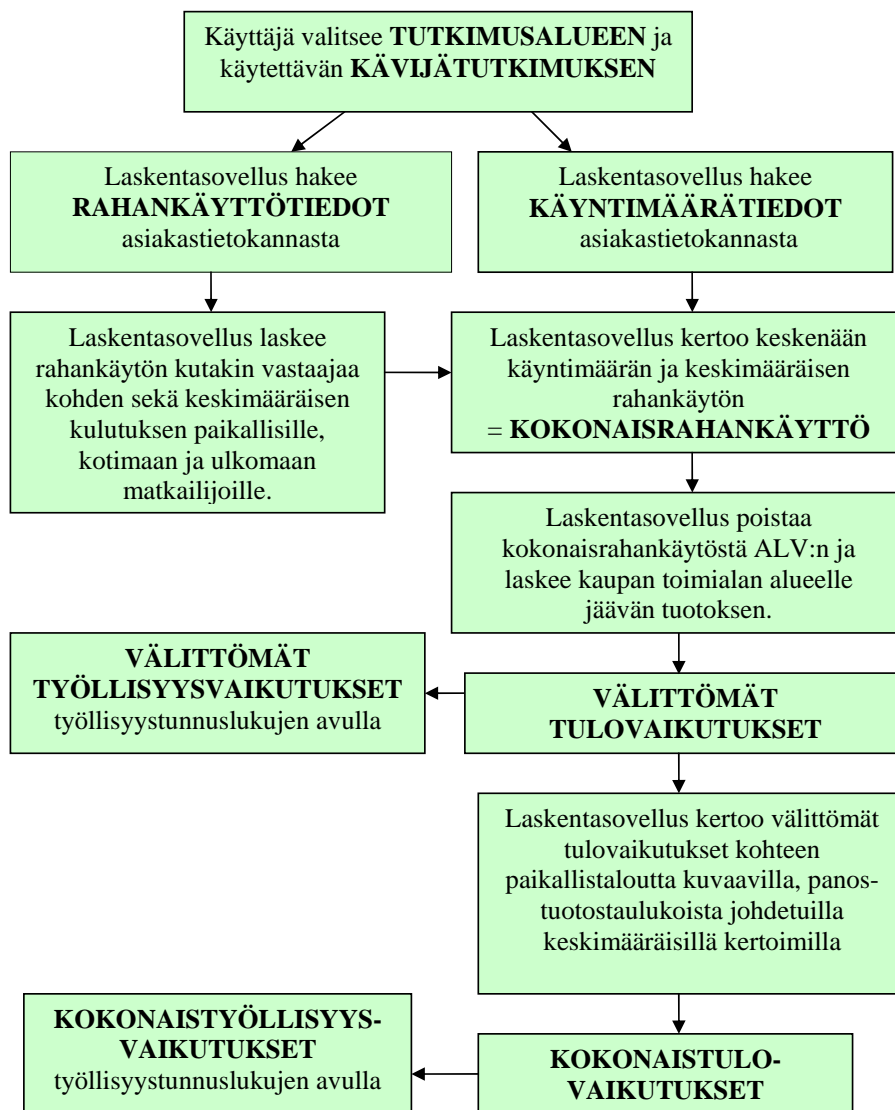
Kävijätutkimuksessa selvitetään muiden kysymysten ohella, paljonko rahaa vastaajat ovat kohteen lähialueella käyttäneet eri menolajeihin kuten majoitukseen, kauppaan ja ohjelmanpalveluihin.

Lähialue on määritelty kullekin kohteelle erikseen ja se sisältää aina kohteen sijaintikunnan / -kunnat. Lisäksi lähialueeseen voi sisältyä harkinnan mukaan muita lähikuntia, mikäli esimerkiksi lähimmät palvelut ovat muussa kuin sijaintikunnassa.

Ennen vaikutusten laskentaa rahankäyttötiedoista poistetaan arvonlisävero ja mahdolliset seuruekohtaiset kulut muunnetaan kävijäkohtaisiksi kuluiksi. Lisäksi mahdollisen pakettimatkan kulut jyvitetään eri menolajeihin ja matkailukeskuskohteissa rahankäyttö lasketaan yhtä käyntiä kohden¹. Kun alueelle jäävä menolajeittainen rahankäyttö on saatu selville, kerrotaan näin saadut välittömät vaikutukset panos-tuotostauluista johdetuilla toimialoittaisilla kertoimilla kokonaisvaikutusten saamiseksi. Kokonaisvaikutusten laskentaa varten puistot on jaettu neljään luokkaan (maaseutu, taajama/tiheä asutus, pääkaupunkiseutu, matkailukeskus) lähialueen asukastiheyden ja talousalueen erityispiirteiden perusteella (ks. Chang 2001). Kullekin luokalle on laskettu keskimääräiset välittömien vaikutusten kertautumista kuvaavat kertoimet sekä työllisyysuhdeluvut. Laskennan lähtökohtana on käytetty Tilastokeskuksen maakunnallisista panos-tuotostaulukoista 21 puistolle johdettuja paikallisia panos-tuotostaulukoita ja laajennettua panos-tuotosmallia (ks. Vatanen 2001, Huhtala ym. 2009). Kertoimet sisältävät myös kotitalouksien tulonkäytöstä syntyneet johdetut (laajennetut) vaikutukset. Laskentaprosessin

¹ Kaikissa kohteissa menoja tiedustellaan koko lähialueella oleskelun ajalta, mutta matkailukeskuksissa (esimerkiksi Pyhä-Luosto) on todennäköistä, että vastaaja oleskelee matkailukeskuksen alueella useita päiviä, ja käy matkallaan puistossa useita kertoja rekisteröityen näin käyntimääräseurantaan useamman kerran.

eteneminen ja -sovelluksen työvaiheet on esitetty kuvassa 2.

Kuva 2. Paikallistaloudellisten vaikutusten laskentaprosessi

Metsähallituksen kävijätutkimuksen rahankäyttökysymyksen muotoilua parannettiin vuonna 2008. Vaikutusten arviointiin käytetty laskentasovellus on rakennettu toimimaan uusitun kysymysmuodon pohjalta, joten sovelluksella on voitu laskea tarkat menolajiperusteiset vaikutukset niille alueille, joilla kävijätutkimus on tehty vuonna 2008 tai 2009. Muille alueille vaikutukset on laskettu joko vanhempien kyseisille alueille tehtyjen kävijätutkimusten perusteella

tai samankaltaisten alueiden kävijätutkimuksia hyödyntäen. Vastaavien kohteiden kävijätutkimustietoja on hyödynnetty pääsääntöisesti niillä alueilla, joilla ei ole vielä tehty rahankäyttökysymyksen sisältävää kävijätutkimusta. Näin saatu tulos on suuntaa-antava arvio, joka tarkentuu, kun kävijätutkimustieto lisääntyy.

3 Rahankäytön paikallistaloudelliset vaikutukset

Vuoden 2008 käyntimäärillä ja uusimpien käytössä olevien kävijätutkimustietojen avulla arvioituna kansallispuistojen kävijöiden rahankäytön tulovaikutukset olivat yhteensä 70,1 miljoonaa euroa ja työllisyysvaikutukset 893 henkilötyövuotta. Valtion retkeilyalueilla vastaavat lukemat olivat 16,9 milj. € ja 217 htv.

Kaikkien kansallispuistojen käytön vaikutukset on esitetty liitteessä 1, valtion retkeilyalueiden vaikutukset liitteessä 2 ja joidenkin muiden luontopalvelujen hallinnoimien, matkailullisesti merkittävien suojelualueiden vaikutukset liitteessä 3. Tulokset osoittavat, että valtion kansallispuistoihin ja valtion retkeilyalueisiin sijoittamat varat saadaan takaisin moninkertaisesti paikallisena elinkeinotoimintana ja työpaikkoina. Tuloksista ei voida suoraan erottaa tarkasteltavan kansallispuiston tai retkeilyalueen vaikutusta muista lähialueen matkailullisista vetovoimatekijöistä. Alueiden merkitys paikallistaloudellisten vaikutusten tuottajana tarkentuu, kun tuloksia tarkastellaan kävijöiden matkakohdepäätöksen perusteella. Neljännessä ja viidennessä sarakkeessa on kunkin alueen kohdalla esitetty niiden kävijöiden rahankäytöstä aiheutuvat vaikutukset, joille tarkasteltava alue oli matkan tärkein kohde. Kunkin taulukon viimeisessä sarakkeessa on kerrottu, mitä kävijätutkimusta arvioinnissa on käytetty. Taulukoista nähdään, että vaikutusten alueittaiset erot ovat suuret. Suurimmat vaikutukset (14,2 milj. €/ 183 htv) syntyvät Oulangan kansallispuiston kävijöiden rahankäytöstä. Eroja aiheuttavat niin käyntimäärät kuin puistojen erilaiset luonteet: lähivirkistyskohteissa (esimerkiksi Nuuksio, Sipoonkorpi) kävijöiden rahankäyttö on vähäisempää kuin niissä kohteissa, joissa kävijät majoittuvat. Lisäksi alueiden palvelutarjonta eli rahankäyttömahdollisuudet vaihtelevat.

4 Tulosten tulkinta ja käyttö

Tuloksia tulkittaessa on muistettava paikallistaloudellisen vaikutusanalyysin luonne. Vaikutusanalyysissä ei mitata kokonaisarvoa tai edes osaa siitä, vaan se on kuvaus alueen rahavirroista ja niihin liittyvistä työpaikoista (kuva 1). Lukuja voidaan verrata alueiden ylläpitokustannuksiin, mutta kansallispuistojen kokonaisarvoa vaikutusanalyysi ei kuvaa.

Tuloksista ei myöskään voida suoraan erottaa kohdealueen osuutta muista lähiseudun matkailullisista vetovoimatekijöistä. Erikseen raportoidaan niiden kävijöiden rahankäytöstä syntyvät vaikutukset, jotka ovat ilmoittaneet kohdealueen matkansa tärkeimmäksi kohteeksi. Näiden vaikutuslukujen voidaan tulkita kuvaavan kohdealueen vähimmäismerkittävyyttä.

Vaikutusarviot kuvaavat toteutuneita rahavirtoja ja niihin liittyviä työpaikkoja. Uusien investointien vaikuttavuuden arviointiin niitä ei voida suoraan käyttää, vaan tapauskohtaisesti on arvioitava mahdollisimman todenmukaisesti investointien mahdollinen vaikutus käyntimäärien kehitykseen.

5 Tulosten luotettavuus ja virhelähteet

Monista aiemmista vaikuttavuustutkimuksista poiketen kaikki tässä raportissa esitetyt tulokset on tuotettu samalla menetelmällä, joten tulokset ovat vertailukelpoisia niin alueiden kesken kuin vuosien välillä.

Raportissa esitettyjen paikallistaloudellisten vaikutusarvioiden luotettavuutta ei laskennan monimutkaisuuden ja monien osatekijöiden vuoksi ole mahdollista kuvata tilastotieteellisellä luotettavuustasolla tai muulla yksittäisellä numerolla. Arvioiden luotettavuus riippuu pitkälti taustatietoina käytettävien käyntikertalaskentojen tarkkuudesta ja kävijätutkimusten onnistumisesta. Tuotettujen arvioiden luotettavuutta ja luotettavuuden muutosta tulevana vuosina kuvataan taulukon 1 indikaattoreilla. Mitä suurempia ovat luvut indikaattoreissa 1 ja 2, sitä luotettavampia ovat tulokset.

Taulukko 1. Luotettavuusindikaattorit

	Indikaattori	Kohteiden lukumäärä 2009
1	Vuoden 2008 käyntimääräarvio perustuu laskureihin	35 / 45
2	Vaikutukset laskettu alueen omalla, vuonna 2008 tai 2009 tehdyllä kävijätutkimuksella	11 / 45
3	Vaikutukset laskettu alueen omalla, ennen vuotta 2008 tehdyllä kävijätutkimuksella	14 / 45
4	Vaikutukset laskettu jonkin toisen alueen kävijätutkimuksella	20 / 45

Ensimmäinen indikaattori kuvaa, kuinka monessa kohteessa käyntimääräarvio perustuu elektronisiin laskureihin. Muut seurantatavat ovat manuaalinen laskenta ja henkilökunnan tekemä arvio. Indikaattorit 2, 3 ja 4 viittaavat paikallistaloudellisten vaikutusten laskennassa käytettyyn kävijätutkimustietoon. Kävijätutkimuksissa uusittu rahankäyttökysymys (so. tutkimukset vuodesta 2008 eteenpäin) tuottaa luotettavampaa tietoa kävijöiden rahankäytöstä kuin vanhemmissa tutkimuksissa käytetty kysymysmuotoilu. Samoin vaikutuslaskelmat, jotka perustuvat arvioitavan alueen kävijätutkimukseen, ovat luotettavampia kuin toisen alueen tietojen avulla lasketut luvut.

Koko maan kattavassa tutkimuksessa on jouduttu kerrannaisvaikutusarvioiden osalta tekemään yleistyksiä (puistoluokittaiset kertoimet), mikä vaikuttaa tulosten tarkkuuteen. Kävijätietoihin verrattuna kertoimien mahdollisella epätarkkuudella on kuitenkin vain pieni merkitys vaikutusarvioihin.

6 Usein kysytyjä kysymyksiä

Mitä käytetyt käsitteet tarkoittavat?

- Tutkimuksessa käytettyjä käsitteitä on listattu liitteessä 4.

Miksi tällaisia tietoja tarvitaan?

- Tämän raportin avulla Metsähallitus pyrkii vastaamaan usealta taholta (ministeriöt, paikalliset toimijat, hankerahoittajat) luonnon virkistyskäytön paikallistaloudellisia vaikutuksia kohtaan esitettyyn kiinnostukseen.

Miksi samankaltaisten puistojen vaikutukset eroavat?

- Puistot ovat luonteeltaan erityyppisiä. Esimerkiksi Nuksio ja Sipoonkorpi ovat tyypillisiä pääkaupunkiseudun lähivirkistyskohteita, jolloin käynteihin liittyvä rahankäyttö on vähäistä ja runsaasta käyntimäärästä huolimatta vaikutukset pienempiä kuin monilla muilla alueilla. Toisaalta kyse voi olla myös palvelujen vähäisyydestä eli kysyntää kyllä olisi (Repovesi), mutta palvelutarjonta on vähäistä.

Miksi liitteissä 1-3 osassa kohteista on merkintä ”vaikutukset laskettu kesäkauden kävijöiden rahankäytön perusteella”?

- Suurimmalla osalla alueista käyttö keskittyy kesään. Osa alueista on kuitenkin suosittuja myös talvella, ja niiden kävijätutkimukset jatkuvat talven yli. Talviaikaan kävijöiden rahankäyttö on tyypillisesti kesäkautta suurempaa, jolloin myös

kokonaisvaikutukset kasvavat. Tässä vaiheessa raportoidaan kuitenkin kaikista puistoista tähänastisilla kävijätutkimuksilla saatu ensimmäinen arvio.

Kirjallisuus

- Chang, W-H. (2001). Variations in multipliers and related economic ratios for recreation and tourism impact analysis. Dissertation thesis. Michigan State University. 150 s.
- Huhtala, M., Vatanen, E. & Berghäll, J. (2009; *painossa*). Kansallispuistomatkoilun paikallistaloudelliset vaikutukset – menetelmien vertailu. Terra 121 (4).
- Kajala, L., Almik, A., Dahl, R., Diksaite, L., Erkkonen, J., Fredman, P., Jensen, F. S., Karoles, K., Sievänen, T., Skov-Petersen, H., Vistad, O. I. & Wallsten, P. (2009). Kävijäseuranta luontoalueilla – Pohjoismaiden ja Baltian kokemuksiin perustuva opas. Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 166. 144 s.
- Metsähallitus (2009). Käyntimääriä suojelu- ja retkeilyalueilla sekä asiakaspalvelupisteissä. Viitattu 9.10.2009
<http://www.metsa.fi/sivustot/metsa/fi/Eraasiatjaretkely/Asiakastieto/Kayntimaarat/Sivut/Kayntimaariasuojelujaretkelyalueillasekaasiakaspalvelupisteissa.aspx>
- MGM2 (2009). MGM2. Michigan State University. Viitattu 09.10.2009.
<http://web4.msue.msu.edu/mgm2>
- Stynes, D. J., Probst, D. P., Chang, W-H. & Sun, Y. Y. (2000). Estimating National Park Visitor Spending and Economic Impacts: The MGM2 model. Michigan State University. Viitattu 12.10.2009. <http://web4.canr.msu.edu/MGM2/MGM2.pdf>
- Vatanen, E. (2001). Puunkorjuun ja puunkuljetuksen paikallistaloudelliset vaikutukset Juvan, Keuruun ja Pielisen Karjalan seutukunnissa. Metsäntutkimuslaitoksen tiedonantoja 825. 73 s.

Liite 1. Kävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset vaikutukset kansallispuistoittain

Puisto	Kokonais- tulovaikutus (milj. €)	Kokonais- työllisyysvaikutus (htv)	Alue matkan tärkein kohde: Tulovaikutus (milj. €)	Alue matkan tärkein kohde: Työllisyys- vaikutus (htv)	Käytetty kävijätutkimus	Käyntimäärä v. 2008
Helvetinjärven kansallispuisto	0,7	8	0,3	4	Helvetinjärven kp:n kävijätutkimus 2006	32 977
Hiidenportin kansallispuisto	0,7	9	0	1	Hiidenportin kp:n kävijätutkimus 2005	9 089
Isojärven kansallispuisto	0,2	3	0,1	1	Helvetinjärven kp:n kävijätutkimus 2006	10 756
Itäisen Suomenlahden kansallispuisto	0,6	8	0,3	4	Itäisen Suomenlahden kp:n kävijätutkimus 2007	17 000
Kauhanevan-Pohjankankaan kansallispuisto	0,1	1	0,1	1	Kauhaneva- Pohjankankaan kävijätutkimus 2007	3 743
Kolin kansallispuisto *	3,5	47	1,5	19	Kolin kp:n kävijätutkimus 2009 *	110 000
Koloveden kansallispuisto	0,7	8	0,1	2	Linnansaaren kp:n kävijätutkimus 2006	6 715
Kurjenrahkan kansallispuisto	0,2	3	0,2	2	Kurjenrahkan kp:n kävijätutkimus 2007	31 633
Lauhanvuoren kansallispuisto	0,2	2	0,1	1	Lauhanvuoren kp:n kävijätutkimus 2007	10 199
Leivonmäen kansallispuisto	0,3	3	0,2	2	Helvetinjärven kp:n kävijätutkimus 2006	14 541

* Tulokset laskettu kesäkauden kävijöiden rahankäytön perusteella. Tyypillisesti talvimatkailijat jättävät alueelle enemmän rahaa.

Lemmenjoen kansallispuisto *	0,3	4	0,2	2	Käsivarsi-Kilpisjärvi alueen kävijätutkimus 2009	10 000
Liesjärven kansallispuisto	0,8	10	0,4	5	Seitsemisen kp:n kävijätutkimus 2006-2007	29 423
Linnansaaren kansallispuisto	2,9	35	0,6	8	Linnansaaren kp:n kävijätutkimus 2006	28 900
Nuuksion kansallispuisto *	1,6	13	0,9	7	Nuuksion kp:n kävijätutkimus 2009*	175 325
Oulangan kansallispuisto	14,2	183	6,5	84	Oulangan kp:n kävijätutkimus 2009	162 966
Pallas-Yllästunturin kansallispuisto*	11,5	152	6,8	90	Pyhä-Luoston kp:n kävijätutkimus I ja II 2009*	329 439
Patvinsuon kansallispuisto	0,6	8	0,2	3	Patvinsuon kp:n kävijätutkimus 2007	12 194
Perämeren kansallispuisto	0,2	2	0,1	1	Itäisen Suomenlahden kp:n kävijätutkimus 2007	5 060
Petkeljärven kansallispuisto	1,0	13	0,3	4	Patvinsuon kp:n kävijätutkimus 2007	20 130
Puurijärven ja Isonsuon kansallispuisto	0,1	1	0,1	1	Kurjenrahkan kp:n kävijätutkimus 2007	11 000
Pyhä-Häkin kansallispuisto	1,0	12	0,1	1	Pyhä-Häkin kp:n kävijätutkimus 2007	13 532
Pyhä-Luoston kansallispuisto *	4,0	53	2,4	31	Pyhä-Luoston kp:n kävijätutkimus I ja II 2009 *	114 100
Päijänteen kansallispuisto	0,5	6	0,3	3	Päijänteen kp:n kävijätutkimus 2008	14 269
* Tulokset laskettu kesäkauden kävijöiden rahankäytön perusteella. Tyypillisesti talvimatkailijat jättävät alueelle enemmän rahaa.						

Repoveden kansallispuisto	1,7	21	1,3	15	Repoveden kp:n kävijätutkimus 2007	75 628
Riisitunturin kansallispuisto	0,7	9	0,3	4	Oulangan kp:n kävijätutkimus 2009	7 996
Rokuan kansallispuisto	1,7	23	0,1	2	Hiidenportin kp:n kävijätutkimus 2005	23 258
Saaristomeren kansallispuisto	3,4	41	1,9	22	Saaristomeren kp:n kävijätutkimus 2008	51 072
Salamajärven kansallispuisto	0,4	6	0,1	2	Patvinsuon kp:n kävijätutkimus 2007	8 973
Seitsemisen kansallispuisto	1,3	16	0,6	8	Seitsemisen kp:n kävijätutkimus 2006-2007	44 450
Syötteen kansallispuisto	2,2	30	1,9	25	Syötteen kp:n ja retkeilyalueen kävijätutkimus 2005	36 457
Tammisaaren saariston kansallispuisto	3,3	39	2,1	24	Tammisaaren kp:n kävijätutkimus 2007	49 222
Tiilikajärven kansallispuisto	0,3	4	0,1	1	Patvinsuon kp:n kävijätutkimus 2007	6 388
Torransuon kansallispuisto	0,2	2	0,1	2	Kurjenrahkan kp:n kävijätutkimus 2007	22 706
Urho Kekkosen kansallispuisto *	8,8	116	5,2	69	Pyhä-Luoston kp:n kävijätutkimus I ja II 2009 *	252 191
Valkmusan kansallispuisto	0,2	2	0,1	1	Kauhanevan-Pohjankankaan kävijätutkimus 2007	7 000
Kansallispuistot yhteensä:	70,1	893	35,6	452		1 758 332
Keskiarvo / puisto	2,0	26	1,0	13		50 238

* Tulokset laskettu kesäkauden kävijöiden rahankäytön perusteella. Tyypillisesti talvimatkailijat jättävät alueelle enemmän rahaa.

Liite 2. Kävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset vaikutukset valtion retkeilyalueilla

Retkeilyalue	Kokonais- tulovaikutus (milj. €)	Kokonais- työllisyysvaikutus (htv)	Alue matkan tärkein kohde: Tulovaikutukset (milj. €)	Alue matkan tärkein kohde: Työllisyys- vaikutukset (htv)	Käytetty kävijätutkimus	Käyntimäärä v. 2008
Evon retkeilyalue	2,5	31	1,1	14	Teijon retkeilyalueen kävijätutkimus 2008	50 000
Hossan retkeilyalue	2,4	32	1,4	19	Ruunaan retkeilyalueen kävijätutkimus 2009	52 785
Iso-Syötteen retkeilyalue	1,6	21	1,3	18	Syötteen kp:n ja retkeilyalueen kävijätutkimus 2005	25 584
Kylmäluoman retkeilyalue	1,4	19	0,8	11	Ruunaan retkeilyalueen kävijätutkimus 2009	31 052
Oulujärven retkeilyalue	1,2	15	0,7	9	Ruunaan retkeilyalueen kävijätutkimus 2009	23 618
Ruunaan retkeilyalue	4,0	53	2,3	31	Ruunaan retkeilyalueen kävijätutkimus 2009	87 287
Teijon retkeilyalue	3,8	46	1,7	21	Teijon retkeilyalueen kävijätutkimus 2008	75 129
Valtion retkeilyalueet yhteensä:	16,9	217	9,3	123		345 455
Keskiarvo / alue	2,4	31	1,3	18		49 351

Formatted Table

Liite 3. Kävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset vaikutukset muutamilla muilla suojelualueilla

Alue	Kokonais- tulovaikutus (milj. €)	Kokonais- työllisyysvaikutus (htv)	Alue matkan tärkein kohde: Tulovaikutukset (milj. €)	Alue matkan tärkein kohde: Työllisyys- vaikutukset (htv)	Käytetty kävijätutkimus	Käyntimäärä v. 2008
Punkaharju	12	144	4,5	54	Punkaharjun luonnonsuojelualueen kävijätutkimus 2008	100 000
Sipoonkorpi	0,04	0	0,03	0	Sipoonkorven kävijätutkimus 2009	34 775
Käsivarsi-Kilpisjärvi *	2,3	31	1,2	16	Käsivarsi-Kilpisjärven kävijätutkimus 2009	70 784
Muut kohteet yhteensä:	14,3	175	5,73	70		
Keskimäärin / alue	4,8	58	1,9	23		

* Tulokset laskettu kesäkauden kävijöiden rahankäytön perusteella. Tyypillisesti talvimatkailijat jättävät alueelle enemmän rahaa.

Liite 4. Tutkimuksessa käytettyjä käsitteitä

Alueluokitus: Vaikutuslaskennan avuksi luotu neliportainen kohteiden lähialueiden asukastiheyttä ja matkailuluonnetta kuvaava luokitus.

Kokonaistulovaikutukset: Kävijöiden rahankäytöstä lähialueelle syntyvät välittömät ja välilliset (sis. johdetut) tulovaikutukset / vuosi.

Kokonaistyöllisyysvaikutukset: Kävijöiden rahankäytöstä lähialueelle syntyvät välittömät ja välilliset (sis. johdetut) henkilötyövuodet.

Kotimaiset matkailijat: Kohteen lähialueen ulkopuolelta Suomesta tulevat kävijät.

Kävijätutkimus: Metsähallituksen kohteissa toteutettu vakioitu kävijätutkimus, joka toistetaan n. 5 vuoden välein.

Käyntimäärä: Vuotuinen Metsähallituksen tietoihin perustuva käyntien määrä kohteessa.

Lähialue: Kohteelle erikseen määritelty sijainti- ja lähikunnat käsittävä alue.

Majoittujat: Kohteessa tai sen lähialueella vähintään yhden yön majoittuneet kävijät.

Paikalliset kävijät: Kohteen lähialueella asuvat kävijät.

Päiväkävijät: Kävijät, jotka eivät ole yöpyneet kohteessa tai sen lähialueella.

Välittömät vaikutukset: Kävijöiden rahankäytöstä aiheutuvat välittömät tulo- ja työllisyysvaikutukset lähialueen yrityksissä.

Välilliset ja johdetut vaikutukset: Välittömät vaikutukset kertautuvat välillisiksi vaikutuksiksi, kun välitöntä tuloa saavat yritykset ostavat muilta alueen yrityksiltä tuotteita ja palveluita sekä maksavat palkkaa työntekijöille, jotka käyttävät tulonsa tuotteiden ja palveluksien ostoon alueella (johdetut vaikutukset). Osa välillisistä vaikutuksista vuotaa alueen ulkopuolelle.